

תרגיל חרום ארצי

סימולציה המדמה פגיעת טיל במוסד החינוכי בזמן הלימודים
בדגש - תלמידים עם מוגבלות הזכאים לשירותי חינוך מיוחדים ולומדים בשילוב אישי,
בכיתות חינוך מיוחד ובבתי ספר לחינוך מיוחד

19-23/02/23

מנהלות ומנהלים יקרים!

במצגת זו, ריכזנו והנגשנו עבורכם את כלל ההנחיות, החומר המקצועי, קישורים וסרטונים לבנייה והכנה מיטבית של הצל"ח ותרגולו בשבוע החירום הארצי בין התאריכים 19-23/02/23 לפני ביצוע הסימולציה, יש להכיר וללמוד את מטרותיה ואת הנושאים המפורטים בהמשך המצגת ומומלץ לצפות בסרטונים ובקישורים.

הכנה ותרגול צוות חרום בית ספרי (צל"ח)

א- שילוב ותרגול הצל"ח (פיזי/מרחוק) באחד מימי השבוע הינה חובה בכפוף

להנחיות אגף הביטחון ובהתאם לחוזר מנכ"ל

ב- באחריות מנהל/ת ביה"ס לעדכן את תיק הצל"ח לקראת התרגול.

ג- באחריות מנהל/ת ביה"ס לבצע את הסימולציה (מצורפת הסימולציה המלאה ו- כרטיסיות לניהול הסימולציה).

ידע מציל חיים

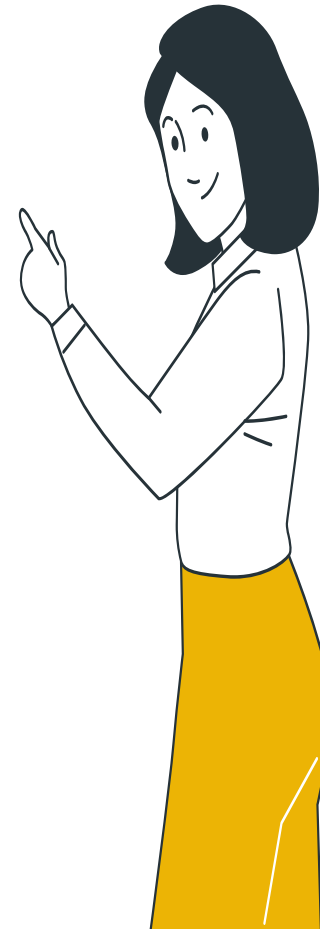
בתרחיש של פגיעת טיל במוסד החינוכי בזמן הלימודים

התארגנות במרחב

- אירגון הכיתות ובדיקת נוכחות.
- נעילת הדלתות והחלונות במקלט/ במרחב המוגן.
- בדיקת נוכחות של התלמידים על ידי המחנכת בהתאם לתוכנית המיגון הכיתית.
- דיווח המורים למנהל/ת ולרכזי שכבה ולרכז/ת הביטחון על תלמידים נעדרים.
- בחלוף הסכנה, שליחת צוותי החרום למקומותיהם בהתאם לצרכים.
- ביצוע סריקות לאיתור תלמידים במרחבי בית הספר.
- סיוע של צוות עזרה ראשונה.
- קיום פעילויות הפגה במרחב.
- דיווח לקב"ט רשות מקומית על מצב תלמידים במוסד.
- מתן אות הרגעה מוסכם, חזרה מסודרת וקבלת הנחיות להמשך.

מערכת הכריזה

- עם הישמע האות/ מערכת הכריזה הבית ספרית. יש להיכנס למרחב המוגן שנקבע!
- במידה ואין אפשרות להגיע בזמן ההתרעה למרחב הקבוע של הכיתה – יש לבצע "הכי מוגן" "שיש" הקרוב והזמין על פי סדר העדיפות הבא: מקלט, מרחב מוגן תקני, חדר מדרגות, שכיבה בפניה הפנימית של החדר מתחת לגובה של החלונות, שכיבה עם הפנים לריצפה והגנה על הראש באמצעות הידיים.
- לאחר 10 דקות ו/או על פי הנחייה של המנהל/ת יש לוודא שכל התלמידים וסגלי ההוראה יחזרו/יכנסו למרחב המוגן הקבוע של הכיתה לפי התוכנית המקורית.

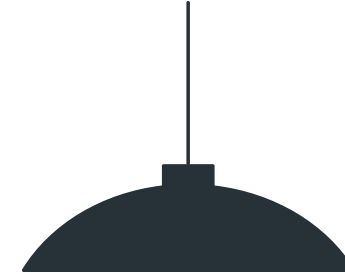
הנחות יסוד בהתמודדות הצל"ח עם אירועי משבר וחרום בבית ספר

כל אדם יצטרך להתמודד עם לחצים ומשברים במהלך חייו. ניתן ללמד להתמודד טוב יותר עם מצבי לחץ, משבר וחרום.

הטיפול המיטבי יעשה על ידי דמויות שהילד/ צוות פוגש בשיגרה (שימוש במשאבים פנימיים)

צוות הניהול של בית הספר מנהל את האירועים בשגרה וחרום! וארוכת טווח

חיזוק וטיפול חוסן אישי וארגוני חשוב שיעשה בצורה המשכית וארוכת טווח. הערכות מקדימה, ניהול יעיל, הערכות ושימוש נכון במשאבים יסייעו להחזרת תחושת השליטה ולתפקוד מותאם בזמן סביר.

מטרות הסימולציה

הזדמנות להתנסות בהתרחשות המדמה אירוע חרום
במוסד חינוכי.

בחינת שלבי ההתמודדות מנקודות המבט של
בעלי התפקידים השונים.

התבוננות בניהול אירוע חירום ותרגול פעולות נדרשות.

התנסות בדילמות מרכזיות, המתעוררות וחשיבה על
דרכי פתרון מתאימות.

הזדמנות לחוות הצלחה ותחושה של מסוגלות אישית
בהתמודדות עם אירוע חירום\אסון בביה"ס.

הכרות עם ההשלכות הרגשיות וההתנהגותיות של
אירוע חירום על כל קהילת בית הספר ושימת דגש על
עקרונות התמודדות בחרום.

תרגול סימולציה

הנחיות לתרגול תרחיש סימולציה

התארגנות

1. יש לבחור מנחה או מנחים לניהול הסימולציה בהתאם למספר המשתתפים.
2. המנחה ידאג לערוך סבב היכרות, אם צריך, ויכין את המשתתפים לכך שייתכן והשתתפות בסימולציה תהיה כרוכה בחוויה אישית לא פשוטה.
3. המנחה יזכיר למשתתפים שהמטרה בנוסף לחוויה היא היכולת להיכנס לתפקיד בעת חירום ולפעול על פיו בצורה יעילה.

הפעלה

1. חלקו תפקידים בהתאם לסימולציה ובהתאם להיערכות הצל"ח בבית ספרכם (מנהל, סגן, יועצת, רכז ביטחון, עב"ט, מזכירה ועוד).
2. מנו בעלי תפקידים נוספים רלוונטיים לתרחיש הסימולציה כגון: תלמידים, הורים, כוחות הצלה וחילוץ, מורים ועוד.
3. הציגו וקראו בקול את נושא האירוע ואת סיפור האירוע (ראו בשקף הבא).
4. הפעילו את האירוע באופן מתגלגל, כאילו הוא מתרחש במציאות.
5. התייחסו במהלך הסימולציה לפעולות נדרשות, לבעיות ולדילמות שעולות ולהמלצות לייעול עבודת הצל"ח.

לקחים והמלצות

1. שאלו כל בעל תפקיד כיצד הרגיש במהלך הסימולציה.
2. אספו בסבב תובנות מההתנסות.
3. מיינו את התובנות לפי נושאים: טכניים, מנהליים, פרסונליים, מיומנויות וכלים להתמודדות, עקרונות מרכזיים בניהול אירוע.
4. התמקדו במה שחשוב לכם להעמיק.
5. זהו נקודות חוזק שלכם וציינו אותן לשימור בצד הנקודות לשיפור ושינוי.

סימולציה בתרחיש של פגיעת טיל במוסד החינוכי בזמן הלימודים

בדגש - תלמידים עם מוגבלות הזכאים לשירותי חינוך מיוחדים ולומדים בשילוב אישי,

בכיתות חינוך מיוחד ובבתי ספר לחינוך מיוחד

10:05 בשעה זו התלמידים בהפסקה. לפתע נשמע רעש נורא של שריקות ופיצוצים. מתחיל ירי טילים מסיבי ללא כל התרעה מוקדמת. הבהלה עצומה. תלמידים צועקים ובוכים ורצים למרחבים המוגנים. חלק מהמורים מנסים לסייע ולכוון. תלמידים רבים רצו למקומות מוגנים שונים אך לאו דווקא למקום של כיתתם. כל המורים הגיעו למקום המוגן שיועד לכיתתם.

10:08 סגן המנהל (המנהל אמור להגיע בעוד כ 20 דק' לבית הספר מפגישה חיצונית), המזכירה, רכזת שכבת ד'ט' ומחנכי שכבת ד'ט' נמצאים באזור המוגן שליד חדר המנהל בתוך רעש הפיצוצים הם שומעים לפתע פיצוץ חזק במיוחד שנשמע ממש לידם.

המנהל מקבל בווטסאפ את המסרונים הבאים:

- א- המורה של כיתה ג'י' כתבה שהיא נמצאת במקלט שליד הבניין המרכזי (המקום שמיועד לשכבת ג'י' בעת חירום) ונמצאים איתה מס' תלמידים מכיתות שונות, כתבה שיש הרבה צעקות וברי וכן שנמצאים אתה גם המורה לגיאוגרפיה ואב הבית.
- ב- המורה של כיתה ו'יב' כתבה, שהיא נמצאת עם קבוצת בנות בתוך הקרוואן של כיתת האומנות והן לא מעיזות לצאת משם. הן בפחד נוראי כי אינן יכולות להגיע למקום מוגן.
- ג- המורה לספורט כתב שהוא באולם ההתעמלות והמצב לא טוב. יש שני מורים פצועים ועוד חמישה תלמידים שנפגעו, מצבם לא ברור.
- ד- מחנכת כיתה ה'י מבקשת בצעקה עזרה מיידית כי היא נמצאת עם תלמיד המסתייע בהליכון בחצר והיא לא יכולה לזוז משם בלעדיו.

אירוע בטחוני:
פגיעת טיל
במוסד חינוכי

נקודות שמומלץ לתת עליהן
את הדעת במהלך הסימולציה

1. הגדירו את סדר הפעולות בכל התרחשות במהלך ניהול האירוע.
2. זהו דילמות מרכזיות שמתעוררות.
3. הפיקו לקחים מההתנסות להמשך טיוב עבודת הצל"ח בחירום

סימולציה בתרחיש של פגיעת טיל במוסד החינוכי בזמן הלימודים

בדגש - תלמידים עם מוגבלות הזכאים לשירותי חינוך מיוחדים ולומדים בשילוב אישי,

בכיתות חינוך מיוחד ובבתי ספר לחינוך מיוחד

10:15 הירי ממשיך ללא הפסקה ורכז/ת הביטחון מעביר/ה הודעה בקבוצת הווטסאפ של המורים ואנשי המנהלה שאין לצאת מהמקומות המוגנים ונראה שזה עלול לקחת זמן רב, אפילו שעות רבות, הוא מבקש מהמורים להיערך לכך ולפעול בהתאם.

10:20 המחנכת של כיתה ד'20/1 מתחילה לצרוח שהיא חייבת לראות מה קורה עם ילדיה והיא רצה לכיוון היציאה מהבניין. ילדיה נמצאים בגן טרום חובה וגן חובה בקצה הרחוב של בית הספר/בישוב סמוך.

10:25 בקבוצת ווטסאפ שונות של התלמידים, שבחלק מהן חברים גם מורים, עוברות הודעות מצוקה שונות. עוברות גם תמונות מההרס של אולם ההתעמלות ובאחת מהן נכתב "תלמיד... מכיתה ד'20 ותלמיד... מכיתה ו'1ב' נהרגו - זה הגורל של כולנו!"

10:30 ירי הטילים ממשיך ללא הפסקה, נשמעים פיצוצים קרובים. חמישה הורים הגיעו לבניין המרכזי ומבקשים עכשיו להוציא את ילדיהם ולקחתם הביתה.

10:35 המחנכת של הכיתה הרגשית כותבת שארבעה ילדים פשוט לא זזים מהכיסא ואחד התלמידים התחיל להעיף כיסאות ולצעוק. היא מבקשת עזרה מיידית.

10:40 המזכירה מקבלת טלפון מהמפקח הכולל של ביה"ס ששואל אם בית הספר ערוך לשחרר את הילדים? והאם הם מכירים את : [נוהל פינוי ושחרור תלמידים ממוסד חינוכי במצבי חירום](#) (קישור אינטרנטי) לביתם בצורה בטוחה ויעילה לכשתבוא ההוראה? הוא שואל גם לגבי התלמידים שגרים בישובים מחוץ לעיר ולגבי ילדי שילוב עם מוגבלויות?

12:15 מתקבלת הודעה מהרשות המקומית שניתן לשחרר את התלמידים הביתה.

נקודות שמומלץ לתת עליהן את הדעת במהלך הסימולציה

1. הגדירו את סדר הפעולות בכל התרחשות במהלך ניהול האירוע.
2. זהו דילמות מרכזיות שמתעוררות.
3. הפיקו לקחים מההתנסות להמשך טיוב עבודת הצל"ח בחירום

סבב סיום

תחושות / רגשות בעקבות הסימולציות ?

תובנות / למידות מהסימולציה?

משהו שלקחתי איתי/ משהו שהתחדש לי....

שלבי הטיפול באירוע חירום

← 1

טיפול ופינוי נפגעים

← 2

ישיבת צוות קצרה, חלוקת תפקידים ומשימות

← 3

מיפוי מעגלי פגיעות Triage ומעגלי תמיכה

← 4

מפגש ראשון עם המורים ולאחריו עם התלמידים.

← 5

מתן מידע אמין ומדויק באופן שוטף

← 6

שיתוף והיוועצות עם גורמים מסייעים; ידוע הרשות ומשרד החינוך

← 7

דיווח להורים ודרכי עידכון והתקשרות עימם

← 8

כינוס צוות צל"ח לאיסוף רשמים ותכנון ההמשך

← 9

תכנון השתתפות בלוויה, ובשבעה

← 10

פגישת צוות לאיסוף רשמים ולתכנון ההמשך

← 11

חזרה הדרגתית לשגרה, מתן מידע והנחיה להמשך התהליך

← 12

מעקב וליווי ארוכי טווח. ייצוב שגרה אירגונית ופדגוגית.

[קישור לרשימת התדריכים שכדאי להכיר](#)
[קישור לתיק צל"ח שבו נהלים ותדריכים](#)

מודל מעש"ה

||

הבנה את האירוע

שאל שאלות

עודד לפעילות
ישירה

מקד מחויבות

[סרטון מסכם: מודל מעש"ה](#)

נהלים ותדריכים מתאימים היחידה להתמודדות במצבי משבר חרום ואובדנות – שפ"י

שימוש בנהלים ותדריכים הנמצאים בתיק הצל"ח ו/או באתר שפ"ינט
ויסייעו לכם לתת מענה מקצועי ומותאם בעת הצורך

תוכלו למצוא תדריכים לפי נושאים:

| [חירום ביטחוני](#) | [נגיף הקורונה](#) | [אסונות טבע](#) |
| [חולי](#) | [אובדן ושכול](#) | [אלימות ורצח](#) |

בין התדריכים תוכלו למצוא: תדריך לשיחה ראשונה עם תלמידים לאחר אסון, מסירת הודעות קשות לתלמידים, תדריך לוויה ושבעה, מיפוי מעגלי פגיעות, מסרים בוני חוסן ועוד.

[קישור לרשימת התדריכים שכדאי להכיר](#)

[חוברת רצף פעילויות להטמעת צל"ח במוסד החינוכי](#) + [מצגת מלווה](#)

קישורים שימושיים

נושא וקישורים

[תיק צל"ח](#)

[היערכות למצבי חירום במוסדות חינוך](#)

[חוזר מנכ"ל
נוהלי שעת חירום במערכת החינוך](#)

[הנחיות למנהלי מוסדות בשעת חירום](#)

[אתר למידה בחירום – תרגיל / זמן אמת](#)

[סרטון – "מה לעשות מחר בבוקר"](#)

[סרטון – צל"ח מהו ולשם מה?](#)

סרטון - עקרונות מרכזיים לניהול מיטבי של משבר

[\(1\) תרגיל לאומי תשפ"ג - עקרונות מרכזיים לניהול מיטבי של משבר 2 - YouTube](#)

בהצל"חה!

